

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 65/19

Λουξεμβούργο, 21 Μαΐου 2019

Απόφαση στην υπόθεση C-235/17
Επιτροπή κατά Ουγγαρίας

Καταργώντας τα δικαιώματα επικαρπίας που κατέχουν άμεσα ή έμμεσα υπήκοοι άλλων κρατών μελών επί γεωργικών γαιών κείμενων στο έδαφός της, η Ουγγαρία παρέβη τις υποχρεώσεις της που απορρέουν από την αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των κεφαλαίων και από το δικαίωμα ιδιοκτησίας που κατοχυρώνει ο Χάρτης

Κράτος μέλος το οποίο επιδιώκει να δικαιολογήσει περιορισμό θεμελιώδους ελευθερίας την οποία κατοχυρώνει η Συνθήκη ΛΕΕ πρέπει επίσης να μεριμνά για τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων τα οποία κατοχυρώνει ο Χάρτης

Το 2013, η Ουγγαρία θέσπισε νομοθεσία η οποία προβλέπει ότι δικαιώματα επικαρπίας επί γεωργικών γαιών κείμενων στην Ουγγαρία μπορούν να παραχωρηθούν ή να διατηρηθούν σε ισχύ μόνον υπέρ προσώπων που έχουν δεσμό στενής συγγενείας με τον κύριο των εν λόγω γεωργικών γαιών. Η νομοθεσία αυτή, η οποία επηρέαζε ιδίως την κατάσταση υπηκόων άλλων κρατών μελών πλην της Ουγγαρίας, προέβλεπε ότι τα δικαιώματα επικαρπίας τα οποία συστήθηκαν υπέρ νομικών προσώπων ή φυσικών προσώπων που δεν έχουν τέτοιον δεσμό συγγενείας με τον κύριο καταργούνται από 1ης Μαΐου 2014.

Με την απόφασή του της 6ης Μαρτίου 2018 σε δύο συνεκδικασθείσες προδικαστικές υποθέσεις¹, το Δικαστήριο έκρινε ότι η επίμαχη νομοθεσία συνιστά αδικαιολόγητο περιορισμό της αρχής της ελεύθερης κυκλοφορίας των κεφαλαίων.

Στην παρούσα υπόθεση, που έχει ως αντικείμενο προσφυγή λόγω παραβάσεως, η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο να διαπιστώσει ότι, προβλέποντας την κατάργηση των δικαιωμάτων επικαρπίας τα οποία συστήθηκαν υπέρ προσώπων που δεν έχουν στενό δεσμό συγγενείας με τον κύριο, η Ουγγαρία παρέβη τόσο την αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των κεφαλαίων όσο και το άρθρο 17 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με το δικαίωμα ιδιοκτησίας.

Με τη σημερινή του απόφαση, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι, κατά το μέρος που θίγει τα δικαιώματα επικαρπίας που κατέχουν ευθέως ή έμμεσα (μέσω νομικού προσώπου), υπήκοοι άλλων κρατών μελών, η επίδικη κατάργηση συνιστά περιορισμό της ελεύθερης κυκλοφορίας των κεφαλαίων η οποία, εν προκειμένω, δεν μπορεί να δικαιολογηθεί, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, ούτε από το γεγονός ότι η Ουγγαρία επιδιώκει να επιφυλάξει την κυριότητα των γεωργικών γαιών υπέρ των προσώπων που τις εκμεταλλεύονται και να εμποδίσει την απόκτηση των γαιών αυτών για κερδοσκοπικούς σκοπούς ούτε από την υποτιθέμενη βούληση του Ούγγρου νομοθέτη να προβλέψει κυρώσεις για τις παραβάσεις των εθνικών κανόνων περί ελέγχου του συναλλάγματος και περί αποκτήσεως γεωργικών γαιών, οι οποίες υποστηρίζεται ότι διαπράττονται από τους αλλοδαπούς που αποκτούν δικαιώματα επικαρπίας.

Το Δικαστήριο τονίζει επίσης ότι, όταν κράτος μέλος επιδιώκει να δικαιολογήσει τον περιορισμό, μέσω της εθνικής νομοθεσίας, μίας ή πλειόνων από τις θεμελιώδεις ελευθερίες, η συμβατότητα της νομοθεσίας αυτής προς το δίκαιο της Ένωσης πρέπει να εξετασθεί υπό το πρίσμα τόσο των εξαιρέσεων που προβλέπει η Συνθήκη και η νομολογία του Δικαστηρίου για τη δικαιολόγηση του περιορισμού της εν λόγω ελευθερίας όσο και των

¹ Απόφαση του Δικαστηρίου της 6ης Μαρτίου 2018, SEGRO και Horváth, [C-52/16](#) και [C-113/16](#), βλ. επίσης AT [25/18](#).

θεμελιωδών δικαιωμάτων που κατοχυρώνονται από τον Χάρτη. Πράγματι, τα εν λόγω θεμελιώδη δικαιώματα ισχύουν σε όλες τις περιπτώσεις που διέπονται από το δίκαιο της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της περιπτώσεως κατά την οποία ένα κράτος μέλος επιθυμεί να κάνει χρήση κάποιας παρεκκλίσεως από τη γενική αρχή που απαγορεύει οποιονδήποτε περιορισμό των προαναφερθεισών ελευθεριών.

Συναφώς, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι **η γενόμενη βάσει της επίμαχης νομοθεσίας κατάργηση των δικαιωμάτων επικαρπίας συνιστά στέρηση ιδιοκτησίας** κατά την έννοια του Χάρτη. Επί του σημείου αυτού, το Δικαστήριο κρίνει ότι, μολονότι ο Χάρτης επιτρέπει τη στέρηση της ιδιοκτησίας για λόγους δημοσίας ωφελείας, στις περιπτώσεις και υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται με νόμο και έναντι δίκαιης και έγκαιρης αποζημιώσεως για την απώλειά της, εντούτοις η κατάργηση των εν λόγω δικαιωμάτων επικαρπίας δεν πληροί τα κριτήρια αυτά.

Πράγματι, μολονότι οι δικαιολογητικοί λόγοι τους οποίους προβάλλει η Ουγγαρία μπορούν, κατ' αρχήν, να συνιστούν τέτοιους λόγους δημοσίας ωφελείας, ο συγκεκριμένος περιορισμός δεν φαίνεται να επιδιώκει πραγματικά τους σκοπούς τους οποίους ισχυρίζεται ότι επιδιώκει το εν λόγω κράτος μέλος ούτε συνάδει προς την απαίτηση της αναλογικότητας. Περαιτέρω, η επίμαχη νομοθεσία δεν περιέχει διάταξη που να προβλέπει την καταβολή αποζημιώσεως στους επικαρπιαστές που απώλεσαν το δικαίωμά τους.

Κατά συνέπεια, **η στέρηση της ιδιοκτησίας την οποία επάγεται η επίμαχη νομοθεσία** δεν δικαιολογείται εκ λόγων δημοσίας ωφελείας ούτε συνοδεύεται από καθεστώς δίκαιης και έγκαιρης αποζημιώσεως, με αποτέλεσμα **να προσβάλλει το δικαίωμα ιδιοκτησίας που κατοχυρώνεται από τον Χάρτη.**

Υπό τις περιστάσεις αυτές, το Δικαστήριο αποφαινεται ότι, θεσπίζοντας την επίμαχη νομοθεσία, η **Ουγγαρία παρέβη τις υποχρεώσεις της που απορρέουν από την αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των κεφαλαίων και από τη διάταξη του Χάρτη σχετικά με το δικαίωμα ιδιοκτησίας**

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προσφυγή λόγω παραβάσεως, στρεφόμενη κατά κράτους μέλους το οποίο παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το δίκαιο της Ένωσης, μπορεί να ασκηθεί από την Επιτροπή ή από άλλο κράτος μέλος. Αν το Δικαστήριο διαπιστώσει την ύπαρξη παραβάσεως, το καθού κράτος μέλος πρέπει να συμμορφωθεί με την απόφαση το συντομότερο.

Όταν η Επιτροπή θεωρεί ότι το κράτος μέλος δεν συμμορφώθηκε προς την απόφαση, μπορεί να ασκήσει νέα προσφυγή, ζητώντας την επιβολή χρηματικών κυρώσεων. Πάντως, σε περίπτωση μη ανακοινώσεως στην Επιτροπή των μέτρων για τη μεταφορά μιας οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο, το Δικαστήριο μπορεί, κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής, να επιβάλει κυρώσεις με την πρώτη του απόφαση.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)» ☎ (+32) 2 2964106